

HRVATSKI glasnik

Godina XX, broj 50

16. prosinca 2010.

cijena 100 Ft

Predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić susreo se s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj, koji je upriličen u prostorijama Izdavačke kuće „Croatica“

Komentar

Gradišće, dobro nam se ne piše!

Naša vlada je ne tako zdavno poručila svojim sinom i kćerama izvan naših granica da se neće odreći nijednoga Ugra. Ja ne pametim da bi nam bili ikad nešto slično poručili iz prik, a čini mi se, mi Gradišćanski Hrvati u Ugarskoj ali i u Slovačkoj, smo bili i u prošlosti, a sad morebit još i više apstraktni pojam u općoj svisti stare domovine. I onako se ne mora nigdor odreći nas, napraviti ćemo mi to sami.

To i primjeri pokazuju kako se mladi daleko držu od hrvatskih društvenih aktivnosti (ako ne ide za ples i tamburanje). Danas nije u modi (m)učiti se po hrvatski, ali kad ima neki mladi čovjek i hrvatsko znanje i energije, strasti i angažman, k tomu pak još zna ravno u oči povidati što ga stišće, a uz to realno gleda oko sebe na hrvatsku stvarnost, tomu će naša hrabra zajednica i onako glavu stučiti. Ne pači ki koliko je aktivan doma, koliko bi se još mogao zalagati za hrvatstvo na našoj ravnici, ako ima veću ćut za pravdu od ostalih, i ne boji se izustiti što misli, pravoda negda-negda i zdignutim glasom, gotovo mu je sudjeno da će ga metodično odstraniti, ubiti u njemu volju za dalnje djelovanje.

A pak ni nas čuda, „mali roj i broj“, ali štrajteraja i skubljenja je dovoljno. (Pre)zrelija generacija gor ne praha izdjelati taktiku kako neka pogazi oduševljenje mladih, kako je tribi polako isciditi i zadnju kaplju duše. Poznam takove aktiviste kim je dovidob durala dobra volja, moć i čar i kim se je sad napunila kupica od jada. A ne tako zdavno bili su napredni, nepopustljivi, uspješni i stalni u svoji plani, svisini svojih zadać i svojega poslanstva. Sad sapa sfaljuje, razočaranost kraljuje. Dobronamjerni ljudi ki pak bolje simpatiziraju s pozicijom siditi i klimati glavom, sad neće morati štediti pucanjem i smihom. Novi polet, ako se stalno sukobljava sa stijenom, ravnodušnošću drugih Hrvatov, ako ide za borbu za opstanak i gibanje suprot asimilacije, izgubit će si put u naglašavanju svojega i začeti će zdvojiti i u dosadašnji rezultati. Neće si već najti zadovoljstvo u tom što djela za zajednicu i pod teškimi pljuskami, kritikami, napadi nestat će lipo potih i borbenost i mladenačka snaga.

Sami sebe varamo, sami sebi lažemo ako mislimo da takove zgubljene ovčice još jednoč moremo k sebi pozvati, dovabiti. A u ovom slučaju Gradišće, dobro nam se ne piše! Oholost, nenavidnost, netolerantnost masivno su se ugradili u naše društvo. Dajte dojtvi svi sami u sebi do spoznanja!

-Tiho-

„Glasnikov tjedan“

Prigodom posjeta Luke Bebića, predsjednika Sabora Republike Hrvatske, Budimpešti i njegova susreta s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj, osigurano je pet minuta za hrvatske medije u Mađarskoj koji su pri tome imali priliku postaviti pitanja gospodinu Bebiću. Uglavnom je to tako pri posjetima visokih dužnosnika Republike Hrvatske našim prostorima, na raspolaganju je uvijek u boljem slučaju ne pet nego desetak minuta za hrvatske medije u Mađarskoj. Naravno, ni ovoga puta posjet nisu popratili svi mediji Hrvata u Mađarskoj, ali Vaša je urednica bila tamo i unaprijed poslala pitanja putem nadležnih preko Veleposlanstva Republike Hrvatske Luki Bebiću. Uspjela je u tih pet minuta koji su stavljeni na raspolaganje, pet minuta zbog žurbe i dogovorenih sastanaka s mađarskim partnerima, postaviti jedno pitanje, što za, ne daj bože, intervju nije dovoljno ni za početak, a ostala planirana nije. Nije to bitno, ali s cijenjenim čitateljima želim podijeliti pitanja koja sam željela postaviti kako ne bi posumnjali u moju novinarsku znatiželju, u nadi kako ću jednoga dana imati i više od djelića od pet minuta da ih postavim. Prvo pitanje: Osvrnite se na svoj današnji posjet i bilateralne susrete te razgovore s mađarskim kolegama. Drugo pitanje: Radujemo se što Vas vidimo u krugu Hrvata u Mađarskoj. S kakvim ste saznanjima danas posjetili Izdavačku kuću Croatica i susreli se s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj? Treće pitanje: Kako djeluje Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske, u kojem, nažalost, među vanjskim članovima nema predstavnika Hrvata iz Republike Mađarske, te koje su one najnovije mjere koje je Odbor

predložio za „unapređivanje svekolike suradnje radi ostvarivanja i zaštite prava i očuvanja nacionalnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske“, time i Hrvata u Republici Mađarskoj? Četvrto pitanje: Imate li saznanja te ima li inicijativa i prijedloga (ako ima, kojih) Hrvata iz susjednih država, time i Hrvata u Republici Mađarskoj nadležnom saborskom Odjelu.

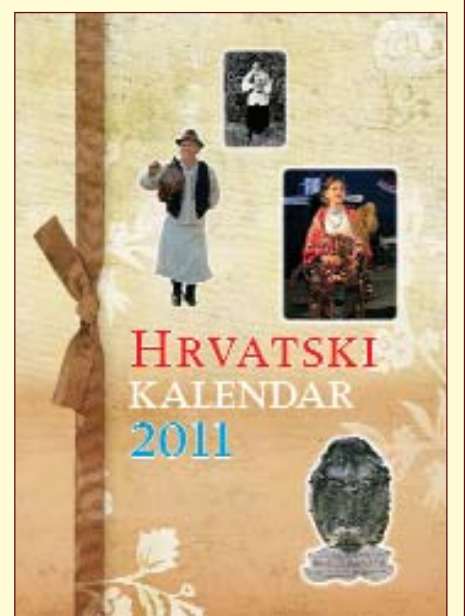
Peto pitanje koje sam uspjela i postaviti predsjedniku Hrvatskog sabora Luki Bebiću: U tijeku je izrada Strategije o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan domovine, koja počinje rečenicom „Svi Hrvati, bez obzira na to gdje i u kakvom statusu žive, jesu pripadnici jednoga i nedjeljivog hrvatskoga naroda“. U kojoj smo fazi izrade Strategije? Kada se može očekivati saborska rasprava o njoj i donošenje Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske? Šesto pitanje: Vi osobno kako vidite značaj donošenja Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske? Sedmo pitanje: I na samome kraju jedno pitanje koje se tiče Hrvatskoga glasnika, tjednika Hrvata u Mađarskoj. Smatrate li kako je 500 eura dodijeljenih tjedniku u 2010. godini temeljem Zamolbe za pomoć iz Programa potpore godišnjim programima udruga Hrvata u europskim zemljama, upućene Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Budimpešti, jedini način na koji se može pomoći jednom od svega tri hrvatska tjednika hrvatskih manjina u Europi, kroz koji se provodi očuvanje identiteta pisanom riječju i osigurava informativna baza hrvatske zajednice u Mađarskoj?

Branka Pavić Blažetin

Obavijest

Obavještavamo sve čitatelje Hrvatskoga glasnika, sve zainteresirane, kako mogu naručiti Hrvatski kalendar za 2011. godinu. Na dvjestotinjak stranica upoznajemo Vas s prošlošću, sadašnjošću i budućnošću hrvatske zajednice u Mađarskoj. Šezdeset stranica fotografija u boji, sedamdesetak stranica crno-bijelih fotografija, niz zanimljivih napisa kulturnog, vjerskog, povijesnog, jezikoslovnog i inog sadržaja. Naručite Hrvatski kalendar 2011, najtiražnije izdanje Hrvata u Mađarskoj.

Cijena: 600 forinti. Adresa: Croatica Non profit Kft., 1065 Bu dapest, Nagymező u. 68, faks: 36 1 269 2811, mail: croatica@croatica.hu, www. croatica@croatica.hu.

BAČKA – sjednica Županijske hrvatske samouprave

Prihvaćeno izvješće o provedbi proračuna za prvih devet mjeseci

Na redovitoj sjednici Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, koja je održana 23. studenog u županijskom Domu narodnosti u Baji, nazočilo je osam od ukupno devet članova Vijeća, a raspravljalo se o izvješću proračuna za prvih devet mjeseci 2010. godine, nadalje o predaji molbe za dodatnom potporom prema obavljanju javnih zadaća, te o aktualnim pitanjima, odnosno programima za iduće razdoblje.

Dio okupljenih na Županijskome hrvatskom danu, Spomen-danu biskupa Ivana Antunovića u Kalači

Na prijedlog Odbora za financije, Vijeće županijske hrvatske samouprave bez veće rasprave jednoglasno je prihvatilo pismeno izvješće prema kojemu su planirani prihodi ostvareni stopostotno s 2 milijuna 404 tisuće forinta. Od toga je ostatak novca iz 2009. godine 496 tisuća, dodatna potpora za 2009. godinu 6 tisuća, opća državna potpora za 2010. godinu 834 tisuće, a potpora za obavljanje javnih zadaća 351 tisuća forinta. Osim toga Županijska hrvatska samouprava dobila je 350 tisuća od Samouprave Bačko-kiškunske županije, a putem natječaja osvojila 317 tisuća forinta. Rashodi su ostvareni s milijun i 526 tisuća forinta, što je 63 posto planiranoga. Za materijalne izdatke utrošena je 891 tisuća, za podupiranje djelovanja i programa mjesnih hrvatskih samouprava, udruga i ustanova pak 535 tisuća, te 100 tisuća potpore dodijeljeno je izvan državnoga proračuna.

Kako je uz ostalo naglasio predsjednik Joso Šibalin, u proteklomu četverogodišnjem razdoblju ostvarena je primjerna suradnja s Bačkim ogrankom Saveza Hrvata u Mađarskoj, ali i sa svim mjesnim manjinskim samoupravama i udrugama. Županijska hrvatska

samouprava poduprla je sve tradicionalne hrvatske programe koji su bili od šireg, regionalnog značenja, primjerice Županijski susret učenika u Bačinu, Spomen-dan biskupa Ivana Antunovića u Kalači, hodočašća bačkih Hrvata u Aljmaš, Santovo i na Bunarić, te druge kulturne priredbe, što želi nastaviti i ubuduće.

Nakon izvješća o proračunu, vijećnici su donijeli odluku o raspodjeli preostalih sredstava u iznosu od 325 tisuća forinta. Na molbu aljmaške Hrvatske manjinske samouprave za Spomen-dan biskupa Ivana Antunovića i Susret hrvatskih crkvenih zborova dodijeljena je potpora u iznosu od 50 tisuća forinta, a preostalih 275 tisuća za sufinanciranje Velikoga prela 2011. u Baji, zajedničke pokladne zabave bačkih Hrvata.

U nastavku je bilo riječi o aktualnim pitanjima, sudjelovanju na Narodnosnom danu Bačko-kiškunske županije 17. prosinca u Baji, te priredbama sljedećega razdoblja, posebice o rasporedu i usklađivanju tradicionalnih bunjevačkih, rackih i šokačkih prela koja će se održati početkom 2011. godine.

BUDIMPEŠTA – Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, predsjednik Skupštine HDS-a Mišo Hepp saziva sjednicu Skupštine za **18. prosinca 2010. godine, s početkom u 10 sati, u zgradu Croatiae (Budimpešta, Nagymező u. 68)**. Predloženi dnevni red: 1. Izvješće predsjednika o radu između dvaju zasjedanja Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. Referent: Mišo Hepp, predsjednik. a) Izvješća zamjenika predsjednika. Referenti: Đuso Dudaš, Matija Šmatović; 2. Donošenje odluke o Poslovnom planu Zavičaja d. o. o. Referent: Tibor Radić, ravnatelj; 3. Donošenje odluke o Poslovnom planu Croatiae. Referent: Čaba Horvath; 4. Rasprava o podjeli fonda za ustanove izdvojenog u koncepciji proračuna HDS-a za 2011. godinu; 5. Izvješće o projektu DAOP-4.2.1./C-09-2f-2010-0001 „izgradnja đakčkog doma i vrtića u Santovu“. Referent: Mišo Hepp, predsjednik; 6. Sumiranje četverogodišnjeg rada i djelovanja Hrvatske državne samouprave. Referent: Mišo Hepp, predsjednik.

SANTOVO – Nakon dvije uspješne godine i sve većeg zanimanja, u subotu, 15. siječnja 2011. godine, u Santovu se organizira treća Kobasicijada. Natjecanje u nadijevanju kobasica održat će se u mjesnoj svadbenoj dvorani s početkom u 10 sati. Nakon predaje gotovih kobasica, u 14.30 slijedi stručno ocjenjivanje, pri čemu će se vrednovati pojava natjecatelja (postavljanje stola, odjeća), serviranje kobasice, te kakvoća (okus, miris, boja). Od 15.30 slijedi proglašenje rezultata. Među popratnim sadržajima organizatori izdaju živu glazbu, nastup kulturnih skupina iz Baračke (Nagybaracska) i Čatalije (Csátalja), kušanje rakije i vina, te izbor za najljepšeg muškarca Kobasicijade. Za posjetitelje se priprema pučka gozba uza svinjsku pečenu, uza simboličnu naknadu. Opširnija obavijest i prijava na natjecanje kod seoskog zastupnika Ilije Stipanova na telefonu 06/70 457 5100.

SAMBOTEL – Hrvatska manjinska samouprava srdačno Vas poziva na tradicionalnu božićnu svetačnost 19. decembra, u nedjelju, početo od 15 uri, u veliku dvoranu zgrade Hrvatske manjinske samouprave, na Ulici Sándora Kisfaludya 1. U programu nastupaju hrvatska dica iz čuvarnice Čarobni dvorac, hrvatski školari iz Osnovne škole „Mihály Váci“, Simfonijski orkestar Savaria, pijanistica Éva Kardos, zbor Sveta Cecilija i mišoviti pjevački zbor Djurdjice.

S. B.

ZAGREB – Državni tajnik za europske integracije Andrej Plenković primio je 17. studenoga 2010. godine, u nastupni posjet veleposlanika Republike Mađarske u Republici Hrvatskoj Gábora Ivána. Državni tajnik Plenković i veleposlanik Iván razmotrili su političke i gospodarske odnose Hrvatske i Mađarske. Državni tajnik Plenković izvijestio je veleposlanika Ivána o trenutnom stanju pristupnih pregovora Republike Hrvatske i Europske Unije te o naporima Hrvatske za njihovim završetkom tijekom mađarskog predsjedanja Unijom u prvoj polovici 2011. godine, pri čemu je istaknuo kako Hrvatska cijeni potporu Mađarske. Veleposlanik Iván predstavio je prioritete mađarskog predsjedanja Europskom Unijom, a jedan od njih je završetak hrvatskih pristupnih pregovora, te napomenuo kako će Hrvatska pri tome imati punu potporu Mađarske. Razmotrena je i dinamika održavanja međuvladinih konferencija tijekom mađarskog predsjedanja Unijom.

ZAGREB – Državni tajnik za europske integracije Andrej Plenković 17. studenoga u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija uručio je stipendije za dva semestra tečaja učenja hrvatskoga jezika pripadnicima hrvatskoga naroda s prebivalištem izvan Republike Hrvatske.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske podmiruje troškove školarine za dva semestra tečaja učenja hrvatskoga jezika Croaticum. Taj se tečaj održava na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a podijeljen je u stupnjeve sukladno razini poznavanja hrvatskoga jezika polaznika. Izvode ga izvorni govornici i lektori hrvatskoga jezika. Polaznici tečaja u akademskoj godini 2010/2011. pripadnici su hrvatskoga naroda s prebivalištem izvan Republike Hrvatske koji dolaze iz: Argentine, Australije, Austrije, Bolivije, Brazila, Čilea, Ekvadora, Južnoafričke Republike, Kanade, Kolumbije, Mađarske, Njemačke, Perua, Sjedinjenih Američkih Država, Švedske, Švicarske, Urugvaja, Velike Britanije i Venezuele. Uručeni su ugovori za 50 polaznika koji pohađaju zimski semestar tečaja hrvatskoga jezika u Zagrebu. Za učenje hrvatskoga jezika u akademskoj godini 2010/2011. odobrene su 133 naknade za 86 polaznika. U posljednje četiri godine Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija ukupno je odobrilo 509 naknada za učenje hrvatskoga jezika. Među 86 kandidatima kojima je odobrena naknada za učenje hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske u akademskoj godini 2010/2011. su i troje iz Republike Mađarske: Orsolya Bite, Timea Mislyenác i Eszter Punczman. (mvpei.hr)

Predsjednik Hrvatskog sabora u službenom posjetu Mađarskoj

Susret s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj

Predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić u srijedu, 8. prosinca, boravio je u jednodnevnom službenom posjetu Republici Mađarskoj. Članovi izaslanstva Sabora bili su još predsjednik Kluba zastupnika nacionalnih manjina, ujedno i zastupnik mađarske manjine Deneš Šoja, te potpredsjednik Odbora za financije i državni proračun Gordan Maras, izaslanstvu se pridružio i veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivan Bandić. Tom se prigodom susreo s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj, a tijekom dana primili su ga dopredsjednik mađarske vlade Zsolt Semjén, mađarski kolega László Kövér, i mađarski predsjednik Pál Schmitt.

Svoj posjet Budimpešti Luka Bebić započeo je susretom s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj, koji je upriličen u prostorijama Izdavačke kuće „Croatica”. Nakon obilaska novouređenih prostorija i kratkog upoznavanja s radom „Croaticice”, upriličen je susret s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj, s predsjednicima Hrvatske državne samouprave i Saveza Hrvata u Mađarskoj, Mišom Heppom i Josom Ostrogoncem, te ravnateljem „Croaticice” Čabom Horvathom, ujedno domaćinom, a susretu su još nazočili voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, dopredsjednici HDS-a Đuso Dudaš i Matija Šmatović te predsjednici triju od ukupno pet odbora Skupštine HDS-a, Odbora za pravna pitanja, Kristina Kraner, Odbora za odgoj i obrazovanje Gábor Győrvári, Odbora za mladež i šport, Stipan Balatinac te glavna i odgovorna urednica Hrvatskog glasnika, Branka Pavić Blažetin.

Nakon pozdravnih riječi, predsjednik Mišo Hepp kratko je obavijestio predsjednika Hrvatskog sabora Luku Bebića i članove izaslanstva o radu Hrvatske državne samouprave te nastojanjima Hrvata u Mađarskoj da očuvaju svoj identitet i materinski jezik. Napomenuvši kako u Mađarskoj živi 70-ak tisuća Hrvata, a po brojčanosti treća su nacionalna manjina u Mađarskoj, predsjednik Hepp kratko je predstavio nastojanja hrvatske zajednice u stvaranju ustanovnog zaleda,

govorio je o postojećim ustanovama i tvrtkama, a to su Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj sa sjedištem u Pečuhu, izdavačka kuća „Croatica” u Budimpešti, Muzej sakralne umjetnosti u Prisiki, Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište u Vlašićima na otoku Pagu, Hrvatski klub Augusta Šenoae u Pečuhu, te prva i najvažnija, do danas jedina odgojno-obrazovna ustanova u održavanju HDS-a – Hrvatski vrtić, osnovna škola i učenički dom u Santovu. Nadalje izvijestio je izaslanstvo Sabora o tijeku izgradnje novog učeničkog doma i vrtića u Santovu, naglasivši kako je mađarska vlada ispunila svoje obveze oko financiranja projekta, u prvoj fazi vrijednog milijun eura, a da unatoč javnim obećanjima danim na zajedničkoj sjednici dviju vlada u Barči, od Hrvatske do danas nisu dobili potporu, pri čemu je zatražio posredovanje predsjednika Hrvatskoga sabora. Kako reče, posrijedi je pedeset posto od 110 milijuna forinta koji nedostaju za uspješan dovršetak prve faze projekta.

Predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac kratko je prikazao povijest prve samostalne i do danas jedine krovne udruge Hrvata u Mađarskoj, koja je ove godine obilježila 20. obljetnicu svoga postojanja. Premda za uspješniji rad nedostaju odgovarajuća sredstva, Savez Hrvata u Mađarskoj ponovno je odigrao važnu ulogu na posljednjim mjesnim izborima za manjinske

Predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić, potpredsjednik Odbora za financije i državni proračun Gordan Maras, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivan Bandić i predsjednik Hrvatske državne samouprave razgledaju izložbu Ivane Jovanović-Trostman u galeriji „Croatica“

samouprave, osvojivši znatno najviše mandata, pri čemu će postaviti i jedinu listu na predstojećim izborima za Skupštinu Hrvatske državne samouprave. Uz predstavljanje Croatice, neprofitnog društva za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost koje izdaje Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj, udžbenike na hrvatskom jeziku, održava jedini internetski radio Hrvata u svijetu, ravnatelj Čaba Horvath ukratko je prikazao nastojanja da Croatia ubuduće postane kulturnim središtem Hrvata u Mađarskoj.

Predstavnici Hrvata u Mađarskoj ujedno su izrazili nadu da će u sljedećem sazivu Mađarskog parlamenta hrvatska manjina dobiti svoje mjesto, slijedom izmjena ustava i zbornog zakona prihvaćenih u lipnju ove godine. Predloženo je da se podupiranje autohtonih manjina, među njima i Hrvata u Mađarskoj, pojavi i kao posebna stavka u državnom proračunu Republike Hrvatske, bez obzira kakva bila veličina sredstava, važna je simbolika i sigurnost koju ona pruža. Međutim izraženo je žaljenje što Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske, među vanjskim članovima nema predstavnika Hrvata iz Mađarske, što bi bilo itekako važno za unapređivanje svekolike suradnje radi ostvarivanja i zaštite prava i očuvanja nacionalne samosvijesti Hrvata izvan Republike Hrvatske, time i Hrvata u Republici Mađarskoj.

Predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić, kako reče, impresioniran je svime što je čuo, te da je hrvatska zajednica u Mađarskoj najorganiziranija hrvatska manjina, osvrnuo se ukratko na predstojeću izradu Strategije o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan domovine, koja počinje rečenicom „Svi Hrvati, bez obzira na to gdje i u kakvom statusu žive, jesu pripadnici jednoga i nedjeljivoga hrvatskoga naroda.“ Strategija je dokument o tome, dodao je Bebić, kako i što hrvatska država treba činiti, kakvu politiku voditi, koja treba osigurati da se svaki Hrvat, bez obzira u kojem dijelu svijeta obitavao, osjeća kao jedinstveni, nedjeljivi dio hrvatskoga naroda. To treba i deklarirati, a strategija je opći izraz toga, kojom će se odrediti pogledi na hrvatstvo diljem svijeta.

Ona neće biti normativni dokument, ali će se donijeti i zakon kojim će se dati okvir kako poticati, razvijati i financirati, kako i što činiti u pojedinim državama radi unapređenja posebno kulturne i nacionalne svijesti. Dan poslije započela je i saborska rasprava na tu temu, koju smo mogli pratiti putem izravnog prijenosa na Hrvatskoj televiziji (op. a). Istaknuo je svoju zadivljenost onim što na tome polju čini hrvatska zajednica u Mađarskoj, kao i radom izdavačke kuće Croatia, naglasivši kako Hrvati u mađarskoj prednjače u odnosu na sve druge hrvatske manjine diljem Europe i svijeta. Kako reče nakon susreta u izjavi za hrvatska glasila u Mađarskoj, u razgovoru je dotaknuto kako riješiti neka otvorena pitanja, kako riješiti na pojedinim prostorima pitanje školstva, kako osigurati pristup učenika, budući da ne može u svakome naselju biti hrvatske škole, ali se može osigurati njihovo podučavanje u okružnim hrvatskim školama, kao što je to u Bačkoj, i školi u Santovu, ali i u drugim regijama koje treba pomoći hrvatska vlada. Smatra da bi sredstva za to trebala osigurati na osnovi programa, a ne bez toga što će se tim sredstvima napraviti. Prema njegovim riječima, bilo je to veliko iskustvo, s vrlo dobrim i temeljitim izvješćem o hrvatskoj zajednici i njezinim udrugama, za što im je izaslanstvo Hrvatskog sabora dalo potporu, ne samo da se njihova nastojanja ostvaruju kroz programe, već da se i u hrvatskom proračunu nađu sredstva za financiranje.

Tijekom dana predsjednika Hrvatskog sabora Luku Bebića primio je potpredsjednik vlade Republike Mađarske Zsolt Semjén, koji nakon sastanka u izjavi novinarima uz ostalo reče kako mađarska vlada podupire priključenje Hrvatske Europskoj Uniji, a da smatra skandalom što Hrvatska još nije članica EU, uz mišljenje da je ona spremnija za ulazak u EU od nekih sadašnjih članica. O prioritetima Budimpešte u šestomjesečnom predsjedanju Unijom u prvoj polovici sljedeće godine, istaknuo je upravo proširenje, sada samo na Hrvatsku, zatim diverzifikaciju energetskih izvora, gospodarski rast te konačno demografsku politiku. U tijeku razgovora Bebić i Semjén složili su se u tome da je važno očuvati raznolikost zemalja u velikoj zajed-

nici kao što je Europska Unija.

Budimpešta bi željela da se pregovori Hrvatske i Europske Unije, koji su došli pred sam kraj, završe upravo u vrijeme mađarskog predsjedanja EU-om u prvoj polovici 2011. godine, reče predsjednik Mađarskog parlamenta László Kövér. U razgovorima s mađarskim kolegom, Bebić je sa zadovoljstvom podsjetio da je mađarski premijer Viktor Orbán u nekoliko navrata izjavio da je hrvatsko članstvo u EU jedan od prioriteta Mađarske kao zemlje predsjedateljice EU-om u sljedećih pola godine, dodavši da je upravo Mađarska prva ratificirala ugovor Hrvatske i NATO-saveza. Osim toga, Bebić i njegov mađarski domaćin razgovarali su i o uzajamnoj zaštiti nacionalnih manjina. Složili su se da je položaj hrvatske manjine u Mađarskoj, i mađarske manjine u Hrvatskoj uređen, da obje vlade primjereno rade na tome. Predsjednik Hrvatskoga sabora Luka Bebić reče da je preostalo još rješavanje zastupništva hrvatske manjine u Mađarskom parlamentu. Obojica su predsjednika naglasila da su odnosi dviju zemalja povijesni, vrlo dobri, plodonosni i bez teškoća.

Ravnatelj Izdavačke kuće „Croatica“ Čaba Horvath upoznaje predsjednika Hrvatskog sabora Luku Bebića s najnovijim izdanjima poduzeća

Nakon susreta s Kövérom, Luku Bebića u svom uredu u Aleksandrovoj palači primio je i mađarski predsjednik Pál Schmitt, koji je mađarsko-hrvatske odnose ocijenio neometanim i bez problema, s uvjerenjem da će Mađarska učiniti sve za unapređenje tijeka priključenja Hrvatske Europskoj Uniji. Zajednički su se zauzeli za to da tijekom europske integracije, suprotstavljanjem općoj globalizaciji, pojedini narodi naglasak moraju staviti na očuvanje jezika, kulture i identiteta. Luka Bebić odnose dviju država ocijenio je također odličnim, dodavši da njima pridonose i manjine u dvjema državama. Ukratko je mađarskog predsjednika upoznao s odlukama Sabora radi zaštite manjina u Hrvatskoj, a s priznanjem je govorio o posjetu hrvatskome kulturnom središtu, Croatici u Budimpešti.

Generalna sjednica Koljnofskoga hrvatskoga društva

U novo ljeto sa starim predsjedništvom

Iako je u aprilu jur održana generalna sjednica Koljnofskoga hrvatskoga društva, 26. novembra, u petak uvečer, konferencijsku dvoranu polako su još jednoč napunili njegovi kotrigi. Po dnevni točka je oblikovana sjednica, tako je u uvodu predsjednik Franjo Grubić informirao nazočne o dosadašnjem djelovanju Društva: uspješnom Hrvatskom balu, oproščajnoj svetačnosti na početku ljeta, kad je bivši aktivist i seoski kronikaš Ladislav Horvat (naš Laci bači) ostavio rodni kraj i odselio se je u Starački dom na Mikloš (Fertőszentmiklós). Spomenuto je nadalje, kako je izdana jur druga serija od DVD-a Koljnofskoga pira, posjet Bjelovarcev u Šopronu i Koljnofu u projektu Manjine za manjine ter i gostovanje zbora iz Velike Gorice. Koljnofci su 12. junija otputovali na jednodnevni susret u Gračane, a sljedeći misec je je put peljao do starih prijateljev, u Bibinju. Franjo Grubić je ovput zahvalio za djelovanje Koljnofki Mariji

Marijana Pajrić, Margita Földi-Farkas i Marija Grubić gledaju nagradu HDS-a ka je pred kratkim predana Koljnofskom hrvatskomu društvu

Pilšić, bivšoj predsjednici Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, i obavijestio skup kako je za novoga predsjednika DGHU-a izabran Čaba Horvath. 4. septembra putovanje u Buševac, 11. septembra trgadbeno fešta ter jur dugo ljet morebit dvi najveće priredbe, 35. jubilej tamburanja i 20. obljetnica Koljnofskoga hrvatskoga društva, su takaj zašle na listu izvješćaja. Bivši predsjednik Franjo Pajrić st. iskao si je rič i dobio ter nije zamučao svoju kritiku da s jednodnevnim putovanjem se samo ljudi izmrcvaru, ali to neće koristiti nijednoj vezi, nijednomu prijateljstvu. Blagajnica Marija Grubić je rekla da zavolj svojih obavezov nije mogla točan izvješćaj napraviti o financijskom stanju Društva. Medjutim, rečeno je, kako je Društvo krenulo s jedan milijun i 386 000 Ft u ovo ljeto, a trenutno je u kasi jedan milijun 712 000 Ft, iz čega će se potrošiti još do kraja ljeta kih dvisto jezero forintov. – *Ako pogledam okolo, jako smo se postarali, a to je falinga da mladine nij'. Va tom bi morali svi skupastati ako kanimo dalje ferati da našu mladinu jače k sebi si povličemo, da ovo djelo im prikadjemo pak akceptiramo da i oni imaju volju, kot smo i mi imali pred 25-imi ljeti. Pinezi imamo, ali ako ćemo ovako dalje pojti, ćemo se potihno raspasti* – je prelila u rič svoju brigu Marija Grubić. Tajnik Geza Völgyi, još i većputi je prebrojio sve nazočne, ali jur je na sredini sjednice svim jasno bilo da Koljnofsko hrvatsko društvo toga dana kvorum neće imati, posebno ne za minjbu predsjedništva. Još jednoč je dana rič Franji Pajriću st. ki je postavio pitanje, kade su seoske table s hrvatskimi natpisi (jer se na ulica vidu samo ugarske table). – *Ja sam Hrvat i Hrvat kanim ostati i potribujem od ove općine da tote bude po hrvatski sve ispišeno. Zač je ovde Hrvatska manjinska samo-*

Dr. Franjo Pajrić je informirao skup o regionalni politički dogodjaji

Tajnik Geza Völgyi zaman je prebrojio još i većputi nazočne člane Društva

uprava i Hrvatsko društvo ako nas za tujke kanite držati? Velite dvojezična škola, to je va uredbi, a kaj je čuvarnica? Je dvojezična ili nije dvojezična? Ovde jedan drugomu lažemo. Ja znam da nije lako, to nijedan ne veli, ki kani dva jezike učiti, ta se mora mučiti, pak će bijelo dojti za deset ljet. Naše bogatstvo je to da kad dojdu iz Hrvatske, mi im moramo dati naše stare riči. Mi se ne smimo podati! Naš jezik je toliko vridan kot va Zagrebi književni hrvatski jezik. Ako ovo ne vjerujete, onda ste se jur podali – je naglasio Franjo Pajrić, koga su očividno smirili načelnikove riči da će selo uz ugarske, vrijeda dostati i hrvatske tablice. Bivšega školskoga direktora su ovput i javno prosili za jezičnu pomoć odgojiteljicam. U nastavku sjednice se je javio za rič i dr. Franjo Pajrić ki je tako čutio da mora detaljno informirati plenum o nedavni politički zgoditki, ki će debelo zataknuti i budućnost ove najjače hrvatske baze Jursko-mošonsko-šopronske županije. – *Pred par tajedni ovde va Koljnofi je bila za mene dost turobna sjednica kade se odabiralo gdo će bit zastupnik u HDS-u iz naše županije. U novom ciklusu ukupno će HDS imati 29 elektorov iz šest regijov. Ja sam imao prijedlog da budu sve županije zastupljene istim brojem kandidatov, da budu sve regije otprilike jednako jake. Naša županija po toj novoj podjeli ima dva elektore ili u zagradi tri, med timi 29. I sad najveći problem je to da Koljnof u dojdućem ciklusi neće imati svojega kandidata u Hrvatskoj državnoj samoupravi. Jedno selo, od kojega sela se je čuda ča popalo, ko selo kad je znalo, je pomagalo druge, nima šansu da dojde u krovnu organizaciju Hrvatov – je uz ostalo rekao u svojoj turobnoj i istinitoj povidajki još momentalni zastupnik HDS-a ter je u kratki crta analizirao mjesnu očajnu jezičnu situaciju i svim je skrenuo pažnju na to koliko bi bilo potribno da se čim prije najdu sredstva i načini kako spasiti jezik za naraščaj. Na kraju burne sjednice, med plani je Geza Völgyi st. još spomenuo da dojduće ljeto va Koljnofi će gostovati sve prijateljske grupe iz Hrvatske (Gračani, Buševac, Bibinje), ali prije toga još 8. januara priredit će se tradicionalni Hrvatski bal. Naravno, na istom mjestu kot i ljetos, u šopronskom Hotelu Pannonia, i uz organizaciju staroga predsjedništva.*

-Tiho-

Razgovor s predsjednikom Koljnofskoga hrvatskoga društva Franjom Grubićem

„Situacija je dosta komplicirana i složena, ali ja se ufam da će se riješiti va kratkom vremenu”

Razgovarala: Timea Horvat

Koljnofsko hrvatsko društvo, koje je pred kratkim proslavilo 20. obljetnicu svojega osnutka ter je odlikovano nagradom Hrvatske državne samouprave za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture, zadnjega petka prošloga mjeseca je održalo svoju generalnu sjednicu. Skup je bio neuspješan u tom pogledu da, suprot namjere predsjedništva, nije moglo doći ni do otpovijanja ni do izbora novoga peljačtva. O razlogi i budućnosti Društva smo razgovarali s predsjednikom Franjom Grubićem ki je jur deveto ljetu na čelu ove najvažnije civilne organizacije Koljnofa, a ki je jur pred četirmimi ljeti htio položiti ovu funkciju, rekši obavezov je sve već, a vrmena sve manje.

Za sjednicom vašega Društva smo računali na to da ćemo za plane pitati nekoga drugoga, a sad se moramo obrnuti s pitanji još uvijek staromu predsjedniku. Ovako kratko, kako dalje?

– Nismo imali kvorum, morali smo se tako odlučiti da staro predsjedništvo mora tako dugo djelati dok se ne najdu člani novoga peljačtva. Šalu za kraj, ja mislim da će nam ovo ljetu procuriti svakako, već nismo čuda najzad. Iako zadačov je dost, od našganja svić u ovom adventu i organiziranja našega tradicionalnoga Hrvatskoga bala u Šopronu. Onda pak kad se novo ljetu začme, još jednoć ćemo si premisliti kako, kada i na koji način ćemo riješiti obnovu našega Društva. Panike nij, sve je u redu. Moramo tako djelati kot smo dosidob djelali, jedino ćemo malo već posla imati.

Velite da nij panike, suprot toga su bile ovde na sjednici burne izjave...

– Bile su burne izjave, ali mi smo na tom da naše malo Društvo mora u miru živiti. Moramo mir iskati med sobom i prema vanjskom svitu to pokazati. Ako mi kažemo da smo se svadjali, iako se nismo, onda bi svaki popao govoriti, glejte nimadu već ni Hrvati mira. Ja mislim da smo isto tako jaki kot smo bili dosidob ter nismo ništ falingov.

Zato ne moremo negirati da su problemi isti kot i u drugi svi naši seli da nij mladine, da sve manje je registriranih članov, da je

problem dvojezična nastava, da nij' jur dice u vašoj dvojezičnoj čuvarnici ka bi se znala pominati po hrvatski itd. Kako vanzajti iz ove školje?

– Ja si na tom premissljam da dicu moramo učiti, da budemo mogli tu generaciju odgajiti ka će za nami pak za 20–30 ljet sve ovo prikzeti. To će dost teško biti, ali ako isto tako djelamo kot s tamburanjem, onda nismo razloga od čega se bojati. Kod nas va školi se začme tamburaška djelatnost i na danas smo došli do šest tamburaških grup. Onda iz ovih ansamblov, iako nisu svi Hrvati, redovno čuju hrvatsku rič, hrvatsko pjevanje, a nešto će to ostati u nji. Mladinu moramo najjače potpirati, i moramo zeti uza se naše stare ki ćeđu nam u tom pomoći, aš ne smimo to reći da moraju pojti va penziju. Naši stari va penziji moredu najveć djelati za to da nas i našu mladinu naučidu na održavanje naših tradicij, jezika i kulture, ča su oni isto takaj dobili od starjih i dugo ljet sačuvali za nas.

Vanjski promatrač kad danas dojde simo, nekako čuti u luftu natezanje, neku negativnu vibraciju jur od lokalnih i manjinskih izborov. Kad će se pomiriti situacija?

– Situacija je dosta komplicirana i složena, ali ja se ufam da će se riješiti va kratkom vremenu. Neke osobe su svenek na takovoj razini kaj bi oni mišali nešto čemernoga. Mi većina smo mišljenja da ako se mi dobro skupa znamo držati, naše hrvatsko društvo će moći prikstati od ovih osob i od ovih štrajtanja ča je. Va svakom društvu, va svakoj obitelji se zgodaju nesorazumi, ali ako vrime i naše čuti to kanidu, to će se sve dobro završiti i pozitivno ćemo moći iz ove dibine vandojti.

Mene je i osobno presenetilo da petak uvečer nije došlo toliko kotrigov da se izabere novo peljačtvo. Pred ovom sjednicom ste rekli da Društvo ima oko 60 aktivnih članov. Kade su bili danas svi ti ljudi?

– Neki su jur prlje najavili da su bolesni, ali nimaju vrmena. Neki mladi su imali kakove druge programe. Dvadeset i pet ljudi je došlo, ali to nije bilo dovoljno za to da donesemo one odluke ke smo planirali. Moremo ovo konzekventno u obzir zeti, a drugi put pak malo bolje organizirati sjednicu da nas bude već. Nije nas ovoliko, za čuda već nas je, nek more biti, moramo ljude nekako bolje zvati, simo je donesti ali povličić k sebi,

ali pak moramo biti u djelu bolje atraktivniji. I ovo je naša zadaća za budućnost.

Znači dođuće ljetu, jur na samom početu se opet vidimo...

– Moramo riješiti mnogo problemov. Ako ostane ovo peljačtvo, ako ne ostane, ali svakarački ćemo se viditi drugo ljetu!

Natječaj

Hrvatska državna samouprava prema Odluci Skupštine br. 225//2010. (18. rujna) raspisuje natječaj za dodjelu stipendije godišnje najviše 100.000 Ft (u dvije rate, tj. po semestru) redovitim studentima visokih učilišta.

Uvjeti stipendiranja:

Natjecati se mogu studenti s mađarskim državljanstvom, pripadnici hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj. Natjecati se mogu redoviti studenti svih visokih učilišta. Priloženo uvjerenje mjesne (županijske) hrvatske samouprave da je student(ica) pripadnik(ca) hrvatske manjine i da se uključuje u hrvatske sadržaje i aktivnosti mjesta boravka ili fakulteta. Dobro znanje hrvatskoga jezika (potvrda od nastavnika hrvatskoga jezika ili od mjesne (županijske) hrvatske samouprave, ako student(ica) ne studira kroatistiku ili nije upisao(la) visoko učilište u Hrvatskoj).

Studenti(ce) trebaju priložiti presliku indeksa ili ispisane stranice e-indeksa prethodno završenog semestra. (Studenti(ce) prvoga semestra prilažu presliku maturalne svjedodžbe.) Trebaju priložiti presliku potvrde o upisu aktualnog semestra. Preporuka za dodjelu stipendije HDS-a (Od hrvatske samouprave, profesora, voditelja KUD-a, itd.). HDS po ovome pravilniku dodjeljuje najviše deset stipendija za 2011. godinu.

Stipendiste će izabrati Skupština HDS-a, na temelju ljestvice poretka Odbora za odgoj i obrazovanje. Prijavni dokumenti jesu prijavni obrazac – Prijava za dodjelu državne stipendije studenata – Hrvatske državne samouprave (vidi na web-stranici: www.horvatok.hu) i potrebni priloženi dokumenti.

Prijave se mogu predati putem pošte (Országos Horvát Önkormányzat, 1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24) do 15. ožujka 2011. godine.

Znate li što je Mali Božič, Mladi Božić, Badnjak, Stari Badnjak, Staro leto, Mlado ljeto, Trojaki, Mala i Velika maša, Štefanje...?

Imena blagdana Hrvata u Mađarskoj

Sveti Stjepan (26. prosinca) je bio prvi mučenik Crkve, koga su kamenovali. Bio je dijakon, pomoćnik apostola, skrbnik siromaha. Prikazuje se s palminim listom u ruci, kao znakom pobjede, i s ogrtačem. Njegov se blagdan najčešće naziva drugi dan Božića.

Biblijski opis ubojstva Svetoga Stjepana odražava se u blagdanskom imenu *Štefan Mučenik* (u gradišćanskohrvatskoj Prisiki). U Pomurju taj se svetac zove *Sveti Štefan*, u podravskih Hrvata *Sveti Štefan*, u bunjevačkih, šokačkih i bošnjačkih Hrvata *Sveti Stipan*.

Blagdane Sv. Stjepana Prvomučenika i Sv. Ivana Apostola, koji se slave prvi, odnosno drugi dan nakon Božića, hrvatski puk vrlo često naziva samo po svečevu imenu, npr. *Svieti Štefan* (Novo Selo u Slovačkoj), *Sveti Štefan* (podravski Hrvati u Mađarskoj), *Sveti Stepan* i *Sveti Ivan* (karaševski Hrvati u Rumunjskoj), *Sveti Ivan* (pojedini gradišćanskohrvatski govori, npr. govor Gerištova u srednjem Gradišću), *Sveti Stipan* (bošnjački Hrvati u Mađarskoj i bunjevački Hrvati). Katkad se rabi i ime *Štefan Mučenik*, npr. u gradišćanskohrvatskom selu Prisiki u Mađarskoj čiji govor pripada srednjočakavskom dijalektu čakavskoga narječja. Inače su u gradišćanskohrvatskim govorima najčešće inačice *Štiefanja/Štefanja* i *Ivanja/Jivanja/Đivanja* koje su, zapravo, stari poimeničeni posvojni pridjevi ženskoga roda. U bunjevačkih su Hrvata takvi poimeničeni pridjevi srednjega roda, tj. *Stipanje* i *Ivanje*, navodi Sanja Vulić.

Ime sveca omiljeno je kod Hrvata u Mađarskoj i javlja se u raznim inačicama. U Podravini: *Štefo*, *Štefina*, *Pišta*, *Pištica*, *Pišćina*, u Santovu: *Stipa*, *Stipan*, *Stipko*, *Stipanko*, u Bunjevaca: *Stipan*, *Stipuš*, u baranjskih Šokaca i Bošnjaka: *Stipo*, *Stipan*, u Pomurju: *Štef*, *Štefan*, u Gradišću: *Štefan*.

Od imena sveca postalo je prezime: *Stipanović*, *Stipić* (Bunjevci), *Stipanov* (Šokci u Santovu)

Štefova se supruga u podravskom Lukovišću naziva *Štefinovka*.

Nadimci izvedeni iz imena: *Stipa*, *Stipini* (Čavolj), *Štefina* (Lukovišće).

*

U Čavolju kao polublagdan (27. prosinca) obilježava se *Dan Svetog Ivana*, blagdan *apostola i evangeliste Ivana*. Tada se u mjesnoj crkvi posvećuje vino. Nakon mise svećenik posveti vino koje vjernici donesu sa sobom u crkvu, obično litru. Od posvećenoga vina svaki član obitelji popije po gutljaj protiv oboljenja glave, zubi, ušiju i grla. Malo se od vina ulije i u posude u kojima se drži hrana (pšenica, kukuruz, itd.), pa nešto na košnice, da bi bilo sve blagoslovljeno. A preostalo se vino ulije u bačvu *da ne naškodi onima* koji budu pili vina. Toga dana kućedomaćin po

svom sinu ili kćeri pošalje bokal (*bukuricu*) vina svojim kumovima, rođacima i znancima u znak odavanja poštovanja. Prihvate li ponudeno prijateljstvo, oni svojim vinom napune *bukaricu* i tako je vraćaju natrag. To bi zapravo bio neki *blagoslov Svetog Ivana*, navode istaknuti i zaslužni istraživači hrvatske tradicije i kulturne baštine Mišo Mandić i Sanja Vulić.

U govoru pomurskih Hrvata u Sumartonu taj poimeničeni pridjev glasi *Janošovo* jer je imenska osnovica Janoš u tome blagdanskom imenu hungarizam. U gradišćanskohrvatskoj Undi rabi se hrvatska inačica *Đivan* s protetskim -đ, te pod utjecajem mađarskoga jezika blagdansko ime Janoš. Kajkavski gradišćanskohrvatski umočki i vedešinski govor, poput znatno brojnijih gradišćanskohrvatskih čakavaca, za blagdanska imena rabe poimeničene pridjeve ženskoga roda Januševa i Štefanjeva/Štefanjova. Jednako tako i gradišćanskohrvatski štokavci u selu Rupišću koji rabe ime Štiefanja, navodi Sanja Vulić.

*

Dan *Nevine dječice* u nekim mjestima poznat je pod nazivom *Mladenci* (28. prosinca), koji je spomen-blagdan na umorstvo djece u Betlehemu.

Blagdan *Nevine Dječice* najkasnije od XI. stoljeća slavili su niži svećenici i djeca crkvenih zborova. To se dogodilo na vigiliji, nakon *verperasa*, tj. procesije, na čelu od djece izabranoga biskupa djeteta (episcopus puerorum) koji je u toj prilici imao pravo ispitati odrasle, nagraditi ili kazniti.

Za treći dan nakon Božića, koji je spomen-dan pokolja betlehemske dječice, rabe se različita pučka imena. Gradišćanski Hrvati od davnine rabe imena *Nekriva* ili *Nekrivična dica* (*dičica*), a karaševski Hrvati *Nekriva deca* i novije *Nevina dečica*. Uz taj je dan u mnogim mjestima uobičajeno simbolično šibanje u znak suosjećanja s betlehemskom dječicom, pa je i blagdansko ime u pojedinim govorima motivirano tim običajem.

Nekoć se u značenju 'šibanje' rabio i izraz mladičenje prema kojemu je nastalo među Hrvatima vrlo prošireno blagdansko ime *Mladenci*. To ime rabe bunjevački Hrvati, a među gradišćanskim Hrvatima česta je inačica *Mladienci*. Valja još spomenuti tipično kajkavsko ime *Herodeševo* koje je također nastalo prema običaju šibanja, jer se jedna vrsta korbača naziva herodeš, prema kralju

Herodu, koji je dao pogubiti betlehemsku djecu, navodi Sanja Vulić.

Taj blagdan šokački Hrvati, gradišćanski Hrvati u Koljnofu, Židanu, Petrovom Selu nazivaju *Mladenci*, također i bunjevački Hrvati. Racki Hrvati u oklici Budimpešte služe se nazivom *Mladinci*.

Za taj se dan veže i šibanje, pa se praznik naziva *Šibarovo* (u hrvatskim selima istočno od Barče), a *Šibarjevo* (u naseljima zapadu od Barče). Poznat je i naziv *Šibare* u Katolju, Mohaču i Santovu. Išlo se *šibarovit* u sjevernobaranjskom Hajmašu.

No zvaše se i *Herodešovo* u Pomurju.

Đuro Franković

Trenutak za pjesmu

Marko Dekić

Kad tambure sitno zasviraju...

Kad tambure sitno zasviraju,
Hej, Bunjevci, Šokci, Raci,
Rođeni u bačvanskome kraju,
Da l' se znaju takvi veseljac!

Tamburaši, dragi tamburaši,
Zasvirajte one najmilije,
Ove noći bud'te mi pajtaši,
Pod pendžerom di voljena bdi je.

Tamburaši, vrli moji družu,
Pratite me dok zora ne svane,
Vi ste melem neizmirmoj tuzi,
Vaša pisma ko sunce kad grane.

Oj, primice, mila sestričice,
Tvoji zvuci života mi sladost,
Kad god slušam sičane ti žice,
Podsicaš me na minulu mladost.

Još se sičam mnogih tamburaša,
Melodija skladnih ko u priči,
Tate moga, bivšeg basprimaša
I pismu: „Ribara starog kći...”

Tamburaši, tko vas ne bi vol'o,
Kad zabruje žice vam tanane
U mijani kad vatreno kolo
Razvije se uz noge lagane?

I kad momci, seke podvriskuju,
U igri im nigdi para nije.
Mijandžijo, da s' što bolje čuju,
Natoči, ded, rujnog čašu-dvije!

Nek s' tambure vikovično čuju!
Poruka je – još dokle nas ima –
Da nam srca skupa obraduju,
Ne živi se hiljadu godina!

(Budimpešta, 2009)

IZ PROŠLOSTI BAJSKE BUNJEVAČKE ČITAONICE

Obnovljena zgrada Bunjevačke čitaonice, sagrađene prije sto godina

Potkraj 1990-ih postavljena je spomen-ploča jednom od najistaknutijih predsjednika Bunjevačke čitaonice, dr. Miši Jeliću

Utemeljena 1909. godine pod nazivom Bajška bunjevačka katolička čitaonica, preživjela je i Prvi i Drugi svjetski rat, a pošto je nacionalizirana, od 1949. do 1988. godine bila je u državnome vlasništvu, međuvremeno pretvorena je u ugostiteljski objekt. Iako je rad bunjevačke udruge obnovljen 1957. u okviru gradske Patriotske narodne fronte, kao samostalna udruga svoj rad obnavlja u osvjet demokratskih promjena u Mađarskoj, 1988. godine, pod nazivom Bajška bunjevačka čitaonica, s domalo 30 osnivačkih članova, čiji broj poslije raste na 300 članova, a njezinim prvim predsjednikom postaje Antun Mujić.

Pod njegovim vodstvom 1989. godine Čitaonica pokreće svoju najveću godišnju manifestaciju pod nazivom Bajski razgovori – Bunjevci danas, koja je u to vrijeme okupljalište bunjevačkih Hrvata iz Mađarske i Vojvodine, ali i sudionika iz Hrvatske, a već 1990. prerasla je okvire znanstvenoga skupa, te postala znanstveno-kulturnim i vjerskim događajem bačkih Hrvata. Ne doživjevši svoju 10. obljetnicu, poslije je još bilo pokušaja da se obnovi, pa su posljednji Bajski razgovori u Čitaoničnoj organizaciji održani 2003. godine u bajskom Hotelu Dunav, a tema tih razgovora vezana je uz uvođenje Šengenske vize i nemogućnost putovanja bačkih Hrvata svojoj rodbini preko granice. Osim toga pokrenut je rad folklorne skupine, tečaj za tamburaše, a također između 1988. i 1999. redovito je organizirano i Veliko bunjevačko prelo s uglednim izvođačima iz Hrvatske i Vojvodine, poslije i Prelo bez granica koje je nekoliko godina priređivano u Bikiću. Čitaonična zgrada, po zakonu o odšteti, kao crkvena imovina vraćena je bajskoj Župi Svetog Antuna Padoanskog, koja dokumentom o darivanju iz 1994. godine, pod određenim uvjetima, zgradu predaje u vlasništvo Bajskoj čitaonici.

Kada je u listopadu 2008. godine na Čitaoničnoj zgradi postavljen oglas s natpisom PRODAJE SE, blago rečeno, uzne-

mireni Bunjevci na Dolnjaku pitali su se zašto, kako i tko se usuđuje prodavati stoljetnu zgradu, baštinu njihovih predaka, koju su oni «podigli vlastitim rukama i sredstvima», i to samo godinu dana prije obilježavanja 100. obljetnice utemeljenja Udruge Bajske bunjevačke katoličke čitaonice» koja je osnovana 1909. a sazidana dobrotvornim priložima bajskih Bunjevaca 1910. godine, i gotovo četiri desetljeća služila potrebama bunjevačkim Hrvatima na Dolnjaku.

Pošto je Čitaonica poslije višedesetljetnog mirovanja, zaslugom osnivača, vodstva i prvoga predsjednika nove udruge 1990-ih godina doživjela svoj preporod, početkom 2000-ih godina dolazi do polaganog odumiranja. Ne znamo zbog čega i kako, ali nam je poznato što se dogodilo na početku 21. stoljeća. Pošto je 2002. godine sufinanciranjem hrvatske i mađarske vlade, odnosno putem natječaja iz fonda Ureda za nacionalne i etničke manjine zgrada djelomično obnovljena, tužiteljstvo grada Baje 2002. godine utvrdilo je niz nepravilnosti i protuzakonitosti u radu i gospodarenju Čitaonice, ali ozbiljnije posljedice do danas nam nisu poznate. Naime pošto je urušen

krov i strop zapuštene zgrade, djelomično je obnovljen krov i unutarnji prostor, izmijenjeni su vodovi struje, plina i vode, ali otada nitko živ nije vidio proračun, a još manje obračun potrošenih sredstava dobivenih iz državnoga proračuna. A onda, ono što do danas nitko ne razumije, bajška udruga praktično se ukida, prestaje s radom, a u srpnju 2007. godine pod novim imenom u Aljmašu se osniva Udruga Hrvatski kulturni centar Bunjevačka čitaonica, naravno, sa sjedištem – 6500 Baja, Szabadság u. 84/B.

Na poticaj Ivana Kubatova, u petak, 9. siječnja, u bajskom Domu časnika organiziran je susret na kojem se okupilo desetak osnivača obnovljene udruge iz 1992. godine, te nekoliko pozvanih gostiju kako bi poveli razgovor o mogućnostima glede oživljavanja rada udruge nekada s velikom tradicijom i važnom ulogom u životu bunjevačkih Hrvata u Baji, te pokretanju građanske inicijative da se ona opet vrati članstvu kome pripada. Konačno, da bude vraćena svome naivno izigranome članstvu, jer njezino djelovanje nije u skladu ni s ugovorom iz 1994. godine, kojim je Crkva vraćanje zgrade uvjetovala djelovanjem prema temeljnim ciljevima, te pravom na suglasnost za izbor i opoziv njezina predsjednika, pri čemu je nadziranjem ovlastila svog imenom navedenog osobnog predstavnika.

STOLNI BIOGRAD – Središnja mađarska knjižnica u Belom Manastiru postala je bogatijom za nekoliko stotina knjiga i novih naslova darovanjem stolnobiogradske Hrvatske samouprave. Dar je uručen u listopadu, a predao ga je bivši mađarski konzul u Belom Manastiru Péter Dunai. Kako on reče, radit će se i na budućim darovanjima i povezivanju Hrvatske samouprave grada Stolnog Biograda i Belog Manastira. Ovoga puta darovano je 650 knjiga i 20 CD-a. Inače središnja mađarska knjižnica u Belom Manastiru kupuje knjige na mađarskom jeziku, a dobro surađuju i s knjižnicama u Pečuhu, Kečkemetu, Mohaču i Baji.

„Petripske ružice”, mješoviti pjevački zbor iz Petribe

Izborna skupština Bunjevačke čitaonice u Baji

OŽIVLJAVANJE STOLJETNE USTANOVE I UDRUGE

Prihvaćene izmjene Statuta, izabrano novo, pomlađeno petočlano vodstvo

Nakon gotovo desetogodišnjeg „nerada“ i krivog puta, zatim višegodišnjeg neuspjeha da se Bajska bunjevačka čitaonica vrati onima kojima pripada, u proteklih godinu i više dana konačno je, čini se, sve krenulo dobrim putem.

Na skupštini, održanoj 29. listopada 2009. godine, odlučeno je da se nekada glasovita bunjevačka udruga, za koju su Bunjevci na Donjaku, ali i u drugim dijelovima Baje, već naraštajima osjećajno vezani, svakako sačuva, ali da se primanje novih članova, izmjena Statuta odnosno izbor konačnih dužnosnika odgodi. U proteklom je razdoblju postignut ne samo napredak nego su organizirane i prve priredbe, a počelo je i ponovno uređivanje godinama zapuštene zgrade.

Prije nepunih godinu dana, 13. prosinca 2009. godine, pošto je obnovljen rad udruge Bajske bunjevačke čitaonice, proslavljen je starodrevni bunjevački običaj Materice koji se slavi treće nedjelje došašća. Premda samo jednoga popodneva, jer grijanja nije bilo, okupilo se domalo stotinu nekadašnjih članova. Tadašnja predsjednica Nušika Agatić pozvala je okupljene da se pokrene život u Čitaonici koja će 2010. godine proslaviti 100. obljetnicu svoga utemeljenja. U povodu obilježavanja 20. obljetnice Saveza Hrvata u Mađarskoj, 6. lipnja, članstvo se opet okupilo kada je Čitaonicu posjetio Ivana Bandić, Veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti. Međudobno je na izvanrednoj skupštini, 16. kolovoza ove godine, došlo do promjena na čelu udruge, a mjesto dotadašnje povjerene predsjednice Nušike Agatić novim je povjerenim predsjednikom postao Šandor Trskić.

Nakon svega, u subotu 27. studenog ove godine, u županijskom Domu narodnosti u Baji održana je izborna skupština Udruge Hrvatski kulturni centar Bunjevačka čitaonica, na kojoj se okupilo gotovo 70 članova. Kako je naznačeno i u pozivnici, skupština je sazvana zato da se u Čitaonici osiguraju uvjeti za učinkovito djelovanje bunjevačke udruge, koje će se obavljati sukladno zakonskim odredbama. Stoga je povjereni predsjednik Jozo Trskić, u skladu s odlukom Skupštine od prošle godine, predložio dnevni red, naznačen u pozivnici: 1. Primanje novih članova, 2. Izmjena Statuta, 3. Izbor novih dužnosnika i 4. Razno, uz napomenu da se odluke mogu donositi samo o naznačenim pitanjima i od Skupštine prihvaćenim dnevnim točkama. Prema važećem Statutu, za kvorum je bio potreban odziv 50% + jednog člana, a u pozivnici je naznačeno da je prijedlog Statuta s izmjenama dostupan prema naznačenome vremenskom rasporedu između 22. i 26. studenoga na tri mjesta: u Čitaonici, Vančaškome prosvjetnom centru i Domu

narodnosti. Nakon pozdravnih riječi, predsjednik Čitaonice Šandor Trskić zahvalio je svima što su mu 14. kolovoza na osnivačkoj sjednici dali povjerenje.

„Nikad nisam zatajio svoje bunjevačko podrijetlo. Ponosan sam što sam Bunjevac. Znao sam da neću imati lak posao, nakon svega što je prethodilo. Znao sam da moram nastaviti nasljedstvo svojih predaka, s pogledom u budućnost. Za tri i pol mjeseca učinio sam sve što je bilo u mojoj moći” – reče Trskić svojim riječima, bez napisanog govora. Slikovito se izrazio: „U životu svakog čovjeka postoji jedan otok gdje se osjeća kod kuće. Salaši i Dolnjak moj su otok, a središte mu je Čitaonica koju smo vratili 2009. godine.”

„Kad smo prolazili pokraj zgrade, čak i kad je bila zatvorena, zaigralo je nešto u nama” – dodao je uz ostalo Trskić. Poslije mjesnih izbora potražili su Gradsku samoupravu, gdje su uslišali njihove molbe, a zahvalio je i novoutemeljenoj Hrvatskoj manjinskoj samoupravi, koja je osigurala sto tisuća forinti da se stavi žlijeb na stražnji dio zdanja, koje ove godine slavi 100. godišnjicu izgradnje, te da se sačuva od oborina.

Zahvalio je svima za ono što je već napravljeno u proteklih godinu i više dana, jer zalaganjem članstva zgrada je već lani u listopadu lijepo uređena. Počeli su radovi na izgradnji centralnoga grijanja, postavljanju novog poda, ličenju i bojanju, što nagovještava nadu u bolju budućnost.

„Ako budemo jedinstveni, gledamo u budućnost, ako se okrećemo unazad, idemo u propast” – reče Trskić. Tom je prigodom najavio svečano otvorenje obnovljene zgrade Čitaonice, koja će za dva tjedna proslaviti 100. obljetnicu postojanja, u nedjelju 19. prosinca 2010. godine, s početkom u 15 sati. Po tarom običaju, opet će proslaviti blagdan bunjevačkih majka i očeva, a s prigodnim programom nastupit će učenici osnovne škole i polaznici vrtića, a crkveni pjevački zbor pjevat će adventske pjesme.

„Ako zaboravimo svoj jezik, onda smo gotovi. Molim vas, nemojmo ga nikada zaboraviti” – reče Trskić kao završne riječi svog izlaganja, budući da je već odlučio da se neće kandidirati ponovno za predsjednika.

Pošto je vođenje sjednice preuzeo Joso Ostrogonac, članovi prijašnjeg vodstva predložili su da se dnevni red dopuni s izvješćem predsjednika o radu u proteklom razdoblju, koje su oni očekivali u pismenom obliku, čime su izrazili svoje nezadovoljstvo.

Riječ je opet uzeo predsjednik Šandor Trskić, koji uz ostalo reče da on pismeno izvješće nije sastavio, ali će izvjestiti okupljene o izvršenju odluka za koje je bio odgovoran, a to su vraćanje imovine bunjevačke

Izvjeshće o proteklom razdoblju od tri i pol mjeseca, koliko je bio na čelu bunjevačke udruge, dao je Šandor Trskić

udruge, primanje novih članova, što je ovlast Predsjedništva, i izrada prijedloga za izmjenu Statuta. Ukratko reče da je vraćen jedaći pribor za sto osoba, prije dva tjedna dogovoreno je da šest pari čizama koje su u Čikeriji neće tražiti da se vrata, ali će dobiti novčanu naknadu do dvjesto tisuća forinta, nadalje da će poslije 3. prosinca biti vraćeno i sedam tambura na posudbi u Bikiću, te tri para bunjevačke narodne nošnje koje su na posudbi u Aljmašu. Naglasio je još kako ni forinta nije potrošena od uplaćene članarine, a netaknuto je i 111 tisuća forinti koji su na bankovnom računu udruge. Sve što je ostvareno u protekla tri i pol mjeseca (ploče za pod, žlijeb na stražnji dio zgrade i troškovi radova) platio je svojim novcem, koji je dao kao predujam. Idućega tjedna, s ukupnim troškovima obračunat će se novom vodstvu.

Premda je nekolicina članova Čitaonice odnosno prethodnog vodstva negodovala zbog toga što je predsjednik «na svoju ruku» obavljao spomenute poslove, a od njih je svojevremeno zahtijevano detaljno izvješće o radu i financijama, koje su oni dali, bivša predsjednica Nušika Agatić istaknula je da za uređivanje zgrade i oni imaju velike zasluge jer ona je već 6. srpnja ove godine blistala u punom sjaju kada je Čitaonicu posjetio veleposlanik Ivana Bandić. Osim toga prethodna je Skupština svojevremeno prihvatila izvješće o radu starog vodstva.

Pošto je raščišćen taj dio, uz nerijetka osobna prepucavanja starog i aktualnog vodstva, prihvaćeno je izvješće predsjednika o radu, a zatim i pismeno predloženi dnevni

Dio okupljenih članova na skupštini

Nakraju se članstvu obratila i novoizabrana predsjednica Bunjevačke čitaonice Angela Šokac Marković

red. Pošto je utvrđeno da postoji potreban kvorum osnivačkih članova (43), te razjašnjen način primanja novih članova, objavljen njihov broj, a i oko toga je bilo manjih nesuglasica, u članstvo je odlukom Predsjedništva primljeno sedamdesetak novih članova. Njihova su imena, sukladno Statutu, pročitana i na taj način objavljena na skupštini, što je ona samo potvrdila, čime je broj članstva bunjevačke udruge porastao na 118 članova.

Rasprava se još više rasplamsala oko izmjene Statuta. Budući da je nekolicina članova izrazila bojazan da članstvo nije upoznato s izmjenama, osim toga smatra da je u njemu dosta nedorečenosti i zakonski problematičnih dijelova koje će nadležno odvjetništvo sasvim sigurno poništiti, objašnjeno im je kako je prijedlog izmjene Statuta mogao upoznat svatko tko je htio jer – kako je naznačeno i u pozivnici – on je bio dostupan svakome određenim danima, na određenim mjestima, u Čitaonici, Vancaškom prosvjetnom centru i Domu narodnosti.

Pošto je više puta naglašeno da je bez izmjene Statuta besmisleno biranje novoga vodstva, a da su se okupili zato da se stvari u radu Čitaonice što prije stave na mjesto i da se osiguraju uvjeti za nesmetano djelovanje, pitanje izmjene Statuta okončano je glaso-

vanjem. Međuvremeno, još prije glasovanja, nekoliko članova napustilo je dvoranu, i nije sudjelovalo u prihvaćanju Statuta.

Nakraju je održan i izbor novih dužnosnika, a pošto je za predsjednika predloženo dvije osobe, od kojih se jedna nije primila kandidature, za novu predsjednicu Bajske bunjevačke čitaonice izabrana je Angela Šokac Marković. Druga predložena osoba za predsjednika, Miroslav Šibalin izabran je za tajnika društva. Za tri dopredsjednika, koji po Statutu zajedno s predsjednikom i tajnikom čine petočlano vodstvo, predloženo je tri osobe: Ivan Babić, Roland Agatić i Antun Guban, koje je Skupština izabrala s velikom većinom glasova. Angela Šokac Marković nakraju je zahvalila na povjerenju, pri čemu je istaknula da se rad mora usmjeriti k budućnosti, a u tome računa na sve članove, kako bi rad Čitaonice bio što uspješniji, te da bi se vratio nekadašnji duh. Istovremeno je uputila poziv na svečano otvorenje novouređene zgrade, koje će biti u nedjelju, 19. prosinca, s početkom u 15 sati, uvjerena da će dotada biti gotovo i centralno grijanje za što je Gradska samouprava osigurala milijun forinta. U okviru svečanosti obilježiti će se i stari bunjevački običaj, proslaviti će se blagdan bunjevačkih majka i očeva, Materice i Oci.

S. Balatinac

Predsjedatelj skupa Joso Ostrogonac i Nušika Agatić, koja je na čelu Bunjevačke čitaonice bila od 29. listopada 2009. do 16. kolovoza 2010. godine, sudjelovala je u raspravi

BAJA – U ponedjeljak, 22. studenog ove godine, održana je redovita sjednica Hrvatske manjinske samouprave grada Baje – obavijestila nas je ukratko predsjednica Angela Šokac Marković. Na sjednici je bilo riječi o predstojećim priredbama. Prema tome, u nedjelju, 19. prosinca, održat će se svečano otvorenje obnovljene zgrade Čitaonice, a u okviru toga bit će priređen prigodni program vezan za Materice i Oce, te Badnje večer. U srijedu, 29. prosinca, crkveni pjevački zbor sudjelovat će na Božićnom koncertu i susretu hrvatskih crkvenih zborova u Dušniku. Počele su i pripreme za najveću godišnju priredbu, za Veliko prelo, ujedno zajedničku pokladnu zabavu bačkih Hrvata, koja će se upriličiti u subotu, 29. siječnja 2011. godine. Goste će zabavljati domaći orkestri, „Bačka” iz Gare i „Čabar” iz Baje, a gost večeri bit će omiljeni pjevač Zvonko Bogdan i njegov orkestar. Kako nam još reče predsjednica Hrvatske samouprave, u petak, 3. prosinca, u Čitaonici su započeli radovi na obnovi grijanja, za što im je Gradska samouprava osigurala potporu od milijun forinta.

DOMBOVAR – Dana 26. studenoga održana je svečana sjednica novoutemeljene Hrvatske samouprave toga grada, jedine hrvatske samouprave u Tolnanskoj županiji, prvi put utemeljene nakon ovogodišnjih listopadskih izbora za mjesne i manjinske samouprave. Predsjednik i članovi Samouprave sa zadovoljstvom su ustvrdili da su, nakon niza administrativnih komplikacija, s pomoću hrvatskih manjinskih samouprava u drugim našim mjestima, uspjeli zadovoljiti sve kriterije i registrirati Samoupravu. Namjera im je osigurati uvjete i za civilnu udruhu koja bi okupljala i one prijatelje Hrvata (Nijemce i Mađare) koji ne mogu biti članovi Samouprave, a rado se uključuju u hrvatske aktivnosti.

Osnivačka je skupština započela kratkom informacijom o nastanku Samouprave, predstavljanjem njezinih članova i pozdravnim govorom Gábora Stadler-Varge, predsjednika Samouprave i profesora na Sveučilištu u Kapošvaru (ravnatelj Odjela za eksperimentalno-edukacijsko gospodarstvo). Najavljen je program rada i kulturno-umjetničke aktivnosti koje će promicati hrvatski jezik, kulturu i dati svoj prinos održavanju kulturne samosvijesti Hrvata na ovim prostorima. U ime Hrvatske državne samouprave nazočne je pozdravio Gabor Győrvári, predsjednik Odbora za odgoj i obrazovanje HDS-a i ravnatelj Hrvatske škole Miroslava Krležje iz Pečuha, i obećao svekoliku pomoć. Nazočnima se obratila i generalna konzulica Ljiljana Pancirov, čestitala članovima Hrvatske manjinske samouprave, pohvalila njihove dosadašnje napore i poželjela uspješnost u daljnjem promicanju hrvatskoga jezika i kulture.

Spomen na Katarinu Zrinski u Serdahelu

Hrvatska osnovna škola u Serdahelu nosi ime hrvatskoga povijenog lika Ane Katarine Zrinski, stoga svake godine u studenome (blizu datuma njezine smrti, 16. studenoga) posvećuje jedan dan u njezin spomen, čemu su ove godine 12. studenoga sudjelovali i učenici pomorskih hrvatskih škola, prijateljske ustanove iz Draškovca, a nazočili su i studenti Sveučilišta iz Zadra. Prvaši i novi učenici petog razreda pod zastavom te ustanove i u nazočnosti Povijesne postrojbe Zrinske garde iz Čakovca prisegli su, a dobiveni su i prethodni zadaci vezani uza život Katarine Zrinski.

Prisega prvoškolaca

Postavljanje vijenaca

Ana Katarina Frankopan, supruga Petra Zrinskoga, zauzima važno mjesto u hrvatskoj povijesti, i to su učenici pomorskih i međimurskih škola trebali dokazati s pripremom radnje. Bila je poznata kao mecena i kao prva žena u banskoj Hrvatskoj koja se bavila ne samo prevodenjem nego je i sama pisala književne tekstove, stoga su učenici viših razreda trebali napisati pismo Katarini Zrinski ili pjesmu o njoj u duhu ondašnjeg doba, a učenici nižih razreda crtati i slikati njezin portret. Bilo je vrlo zanimljivih radova s različitim tehnikama, lijepljenjem mozaika, slikanjem vodenim bojama, grafitom, sve u stilu razdoblja toga povijesnoga lika, od čega je uređena i izložba. Svatko je od sudionika natjecanja nagrađen, a najvještiji su dobili posebne nagrade za što je materijalnu pomoć dala mjesta Hrvatska manjinska samouprava „Stipan Blažetin”.

Svečanost, na kojoj su pribivali načelnik sela Stjepan Tišler, načelnici okolnih sela i predsjednici manjinskih samouprava, Ildiko Farkaš, voditeljica školstva u Malopodručnoj udruzi „Murahíd”, započela je intoniranjem hrvatske i mađarske himne. Spomen-program na visokoj razini sastavila je učiteljica hrvatskoga jezika Katica Lukač Brodač, a izveli su ga učenici sedmog i osmog razreda. Kroz književna djela, kraći opis života Katarine Zrinski nazočni su mogli upoznati vrijednost njezine djelatnosti, njezin svjetonazor, nacionalnu svijest, važnost inteligencije. Učenici su sve tekstove naučili napamet iako su to teži tekstovi pjesme Černo i belo mojem srcu, molitve, odlomci Mučenika, već i time su dali iskreno vrijedni spomen ženi koja je u

svojem kratkom životu mnogo trebala trpjeti.

Književni su tekstovi bili uokvireni prekrasnim domoljubnim međimurskim pjesmama oslikavajući njima ugođaj Međimurja, posjeda Zrinskih. Prvoškolci i novi učenici petog razreda pred zastavom škole prisegnuli su i obećali da će se dostojno ponašati i učiti. Simbolična prisega želi jačati značenje osjećaja pripadanja ustanovi i hrvatskoj zajednici, te im je predana značka s obilježjem simbola škole, na kojem je portret Katarine Zrinski. Nakon programa uz pomoć Zrinske garde položeni su vijenci kod spomen-ploče, položili su ih: ravnateljica Marija Bišković Tišler i djelatnici ustanove, predstavnici

pojedinih razreda, članovi Hrvatske manjinske samouprave „Stipan Blažetin”, učenici draškovečke osnovne škole, studenti Sveučilišta u Zadru.

Slijedila je dodjela nagrada te na kraju programa ugodna glazba malih tamburaša sumartonske osnovne škole. Inače serdahelska je škola 2010. godinu posvetila spomenu Zrinskih, skupa s ustanovama iz Kerestura, Kotoribe i Draškovca. U okviru Europskog projekta „Tragovima Zrinskih” za djecu je organiziran izlet putovima spomenute velikaške obitelji u Čakovec, Varaždin, Bosiljevo i Ozalj, te druge aktivnosti vezane za njihovu povijest, i to uz prekograničnu suradnju.

Beta

Nagrađeni za pismeni rad

PEČUH – Sveti Nikola posjetio je djecu u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krležu u Pečuhu. Dočekalo ga je četrstotinjak djece i odraslih koji su uživali u darovima iz goleme Nikoline vreće. Krampusi koji su bili s njim u društvu, nisu imali nikakvog posla jer se Sveti Nikola nije mogao načuditi vještini i znanju te dobrodošlici koja ga je dočekala. Tradicionalno svake godine Generalni konzulat pribiva dolasku Sv. Nikole u pečuhu. U vrtiću djeca su pogledala lutkarsku predstavu o trima prašćićima, otpjevali nekoliko prigodnih pjesmica Sv. Nikoli i primili poklone. Na središnjoj pozornici u školskoj auli nastupili su učenici od prvog do četvrtog razreda raznovrsnim kulturnim programom – pjevalo se, recitalo i plesalo u čast Sv. Nikoli. Svaka je dobna skupina odabrala svoj sadržaj programa, koji je bio izvrstan, a maštovitošću i neposrednošću najviše su pljeska pokupili prvašići.

Foto: Ákos Kollár

MALA STRANICA

Izradila: Dijana Kovaci
iz Fičehaza

Dan manjina Šomodske županije

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomodske županije, a uz materijalnu potporu spomenute županije, Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj, Hrvatske državne samouprave, Hrvatske samouprave Šomodske županije, Ustanove „Esélyek Háza” i Samouprave sela Lukovišća, 18. prosinca s početkom u 18 sati u lukoviškom domu kulture priređuje se svečana županijska proslava Dana manjina Šomodske županije. Pozdravne riječi uputit će predsjednik Skupštine narečene županije Attila Gelencsér, a u programu Dana sudjeluju: KUD Podravina iz Barče, KUD Drava iz Lukovišća, Njemačka narodnosna udruga Sulok, Dečki Romi iz Barče.

BUDIMPEŠTA – Croatica, neprofitni d. o. o. i Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, zajednički pripremaju otvorenje izložbe akademske slikarice Ivane Jovanović-Trostmann s naslovom „Radost trenutka”, koje će se upriličiti u subotu, 18. prosinca s početkom u 10 sati, u galeriji „Croatica” (Budimpešta VI, Nagymező u. 68, I. kat). Izložbu će svečano otvoriti Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave.

KERESTUR – Osnovno obrazovno središte Nikole Zrinskog raspisalo je natječaj za izradu djela „Isusovo rođenje u očima današnjice”. Mogle su se natjecati družine i pojedinci različite dobi, a natječaje je trebalo predati do 10. prosinca. Mogli su se izraditi mali betlehemi od bilo kakvog materijala. Radovi će biti izloženi u domu kulture. Vrednovat će ih ocjenjivački sud i najkreativnije radove će nagraditi. Proglašenje rezultata bit će u okviru seoskoga Božićnog programa 21. prosinca. Također ta ustanova, 16. prosinca priredila je natjecanje u kazivanju božićnih pjesama želeći time stvoriti ugođaj dolazećega blagdana.

SUMARTON – Kulturno-umjetničko društvo sela i ove godine organizira Seoski Božić u mjesnoj crkvi, 19. prosinca. Nastupit će polaznici dječjeg vrtića, učenici osnovne škole, tamburaški orkestar i mješoviti pjevački zbor.

BEČEHEL – U organizaciji Hrvatske manjinske samouprave mjesta, 11. prosinca priređen je Hrvatski bal. Prema izvješću predsjednika Tibora Kema, Hrvatski se bal tradicionalno organizira zato da se hrvatski žitelji druže s ostalim mještanima, da prikažu nešto iz hrvatske kulture i da se zabavljaju. Ovaj put su kulturni program nudili mali plesači KUD-a Sumarton i Sumartonski lepi dečki.

„Kako biti hrvatskim srednjoškolcem izvan Hrvatske”

IV. MEĐUNARODNI SUSRET HRVATSKIH SREDNJOŠKOLACA 2010

Nakon godinu dana Matica hrvatska Ogranak Pečuh ispunila je svoje lanjsko obećanje i ponovno organizirala Susret hrvatskih srednjoškolaca u Pečuhu. Ovaj put ih se više prijavilo, ukupno 33 učenika, a Susret je dobio i međunarodno obilježje, naime osim učenika iz naše Bačke, Baranje, Pešte, Podravine i Pomurja sudjelovali su i učenici iz Subotice. U prostorijama Hrvatske osnovne škole i gimnazije „Miroslav Krleža” 12–13. studenoga bilo je upoznavanja, druženja, predstavljanja leksikona, tamburaške glazbe, a u gradu upoznavanja sa znamenitostima grada Pečuha, odnosno Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa.

Ogranak Matice hrvatske u Pečuhu već desetak godina uspješno djeluje u skladu sa svojim statutom, u odnosu na ostale organizacije takve vrste, osim predstavljanja pojedinih djela, odnosno nakladničke djelatnosti, među svojim zadaćama smatra veoma važnim jačanje manjinske samobitnosti mladog naraštaja, budućih hrvatskih intelektualaca, stoga već tradicionalno organizira susret srednjoškolaca. Susret srednjoškolaca u organizaciji Matice hrvatske prvi put je priređen 2006. godine s namjerom da okupi hrvatsku mladež koja pohađa srednju školu, i to ne samo naše dvojezične gimnazije nego i druge srednje škole po hrvatskim regijama.

Zbog čega je važno za Maticu organiziranje takvog susreta, za naš tjednik rekao je Stjepan Blažetin, njezin predsjednik:

– Ogranci u klasičnom smislu se bave nakladničkom djelatnošću, promocije, druge književne djelatnosti i rad na kulturnom i obrazovnom polju. No mi u Mađarskoj smo u posebnoj situaciji, ne možemo si priuštiti taj luksuz da se bavimo samo knjiženim izdavaštvom ili promocijom, do sada nismo ni uspjeli izdati nijedno izdanje kao Matica. Nastojimo raditi ono što je važno za hrvatsku zajednicu u Pečuhu, pa i šire, kao što su promocije, i vrlo je važno uvući mlade ljude koliko možemo u tu našu hrvatsku zajednicu, da steknu naviku na dolaženje na naše priredbe, tako smo pokrenuli i glazbenu tribinu, gdje sami mladi predstavljaju

zabavnoglazbene grupe, a i publika je iz njihovih redova, to je način da ih možemo priviknuti da dolaze u Hrvatski klub, da nazoče i na drugim priredbama. Na istom tragu je i susret srednjoškolaca, jer ako se naviknu na jedan takav susret, ako se oni upoznaju iz različitih regija i na taj način se stječe dojam da ima nas Hrvata i mladih u raznim regijama, ako mi nešto treba, znam kome se treba obratiti, to je ona nekakva komunikacija koja treba na generacijskoj razini postojati i izrađivati.

Matica je osmislila program četvrtog susreta na način da sudionici dobiju uvid u djelatnosti Matice, npr. u organiziranje prezentacija. U okviru Susreta je predstavljen Leksikon podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca koji izlazi u Subotici u izdanju Hrvatskog akademskog društva. Na Susretu je bio upravo predstavljen deveti svezak, slovo H, gdje ima nekoliko natuknica i o Hrvatima u Mađarskoj, npr. HOŠIG u Pečuhu i u Budimpešti, pa Santovo, Hrvatski glasnik.... Leksikon je predstavio glavni urednik

Stjepan Blažetin,
predsjednik Matice
hrvatske Ogranak Pečuh

Marko Kovač, učenik
HOŠIG-a u Budimpešti,
upoznao je sudionike s jed-
nim neobičnim glazbalom,
s lovačkim rogom

Eva Polgar, Matičina blaga-
jnica, kao profesionalni
turistički vodič učenike je
vodila kroz grad i upoznala
ih s njegovim znamenitostima

Slaven Bačić, koji je predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća u Vojvodini, i Tomislav Žigmanov, koji je izvršni urednik Leksikona, a ujedno je i ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. Izdanje je neka vrsta putokaza za budućnost da i Hrvati u Mađarskoj nastoje sastaviti jedan takav sličan leksikon, a u tome će već trebati pomoći i budući profesori i stručnjaci.

Slijedilo je upoznavanje i predstavljanje, ovaj put su se sudionici pripremili kraćim prikazom regije odakle potječu ili ustanove koju pohađaju, ukoliko je to hrvatska ustanova.

Tako smo se malo upoznali sa Suboticom, Dušnokom, pomurskom regijom i s dvjema hrvatskim gimnazijama. Gotovo svatko od sudionika bavi se nekom granom narodne umjetnosti ili svira u nekom orkestru ili je plesač neke plesne skupine, no bilo je nekoliko onih koji samo vole hrvatsko društvo i uče hrvatski jezik. Na kraju se formirao i mali tamburaški sastav. Mladi su ubrzo pronašli zajednički jezik, pa naravno da im je najzanimljivije bilo slobodno druženje u čaj-kome domu.

Subota je posvećena znamenitostima grada Pečuha. Eva Polgar, Matičina blagajnica, kao profesionalni turistički vodič primila se da skupinu vodi kroz grad i da ih upozna sa znamenitostima jezgre grada. Počev od džamije preko tornja Barbakana iz XV. stoljeća, katedrale, biskupskoga dvora, Cella Septichore koja je uvrštena u Svjetsku baštinu UNESCO-a do Széchenyieva trga. Usput su navratili i u Hrvatski klub „Augusta Šenoa“, gdje ih je primio Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave. On je predstavio Klub, jednu od HDS-ovih ustanova, te se obratio mladima naglašujući kako hrvatska zajednica računa na njih. Svi su se sudionici složili u tome da bi Susret produžili na više dana, jer toliko toga imaju reći o sebi i saznati o drugima. Predsjednik Matice, Stjepan Blažetin je obećao da će dogodine Matica opet organizirati susret ako to uzgornje podmiriti i financijski. Trideset i troje mladih, koji su svatko za sebe posebni, koji su vrlo inteligentni, iz čijih se govora osjećalo da su ponosni na svoju pripadnost, da se trude očuvati hrvatski jezik, da imaju svoje ciljeve, imaju svoje vrijednosti. Druženje s njima rađa optimizam i vjeru u našu budućnost.

Marko Kovač, učenik HOŠIG-a u Budimpešti, vrlo se radovao mogućnosti da je mogao sudjelovati na Susretu, naime on je prije osam godina pohađao baš u HOŠIG u Pečuhu, pa se radovao susretu sa svojim pečuškim vršnjacima. Marko je upoznao sudionike s jednim neobičnim glazbalom, s lovačkim rogom, koji se veže uz prirodu i uz lov. Član je Baranjskog orkestra lovačkog roga. Pokazao nam je nekoliko signala koji označavaju uspješan lov na različite životinje. On se vrlo rado priključio Susretu srednjoškolača:

– Živio sam u Pečuhu, ali mama je dobila posao u Pešti, pa smo se trebali preseliti tamo, no srce me još uvijek vuče u Pečuh. S bivšim suučenicima ostali smo jako dobri prijatelji, održavamo vezu, i sada mi je baš drago da smo se dva dana družili, malo mi je bilo kratko. Nadam se da će Matica i iduće godine organizirati Susret – kazao je Marko pred odlazak kući.

Silard Doboš, učenik 11. razreda HOŠIG-a u Pečuhu, prvi put je sudjelovao na Susretu. Dobio je hrabrosti, jer je sudjelovao i u taboru na Pagu, gdje je Matica bila također suorganizator. On je bio fotograf skupine i obećao je da će poslati fotografije i za naš tjednik.

Vivijen Vuk, učenica Gimnazije Lajosa Batthyányu u Kaniži, već drugi put sudjeluje na Susretu. Premda ne pohađa dvojezičnu gimnaziju, pokušava se uključiti u hrvatski kulturni život i učiti hrvatski jezik:

– I prošle godine mi je bilo jako dobro na Susretu, a i ovaj put. Ako smo u našem društvu, onda to nikako ne može biti loše. Zavidna sam onima koji pohađaju hrvatsku gimnaziju, ja sam već požalila što nisam se tamo upisala. Još dobro što ima takvih sastanaka, pa malo i mi dobijemo od onoga u čemu đaci tih škola cijele godine mogu uživati.

Antonija Tumbas iz Subotice reče kako u njihovoj školi uče hrvatski jezik i primijetila je koliko imaju oni lak zadatak jer srpski jezik je vrlo sličan hrvatskome, ali mađarski nikako, pa vjeruje kako je našoj djeci mnogo teže naučiti hrvatski jezik. Ona se radovala da je upoznala Hrvate iz Mađarske i nada se da će i nadalje kontaktirati s njima preko interneta.

Beta

Dobrotvorna večer za stradalnike izljeva crvenog mulja

Hrvatska manjinska samouprava Nove Pešte (Újpest) 6. studenog organizirala je dobrotvornu večer na kojoj je pred dupke punom dvoranom Prosvjetnoga središta „Endre Ady” s velikim uspjehom nastupio Hrvatski plesni ansambl „Luč”. U kutiji smještenoj na ulazu u dvoranu skupljali su se dobrotvorni prilozi. Sav će prihod organizatori dostaviti stradalnicima izljeva crvenog mulja. Večer je ostvarena s potporom hrvatske države i Gradske samouprave Nove Pešte.

Nakon pozdravnih riječi voditelja programa na hrvatskom i mađarskom jeziku, okupljenima se obratio i Sándor Hladony. Zastupnik gradske samouprave prenio je pozdrave gradonačelnika Zsolta Wintermantela, zahvaljujući se organizatorima i darivateljima. Pri tome je naglasio: manjine su oduvijek igrale značajnu ulogu u povijesti Nove Pešte. Trenutno u okrugu živi trinaest manjina, od kojih dvanaest imaju svoju samoupravu. Ova je priredba dobar primjer zajedništva. Zatim je kitom cvijeća zahvalio predsjednici Hrvatske samouprave gđi Gal na zalaganju oko organizacije. Marija je još u listopadu, nakon prisezanja manjinskih zastupnika privukla pozornost na njihov poticaj, na organiziranje dobrotvorne večeri i programa „Luči”. Taj je ansambl prije pedeset godina osnovao Antun Kričković, zaslužni i istaknuti umjetnik, danas umjetnički voditelj. Repertoar im je izvanredno bogat, od čega su po tko zna koji put prikazali samo izbor.

Na kraju programa gđa Gal zahvalila je na dobrotvornim priložima. Izrazila je svoje zadovoljstvo da ih je mnogo došlo na priredbu. U redovima publike bili su Boris Golubičić, voditelj konzularnog odjela Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, i velik broj predsjednika manjinskih samouprava. Sakupljeno je više od 60 tisuća forinta, a uz to je bilo još kuna i eura. Organizatori će prikupljeni dobrotvorni prilog osobno odnijeti u Devecser.

A. T.

(Iz 43. br. Újpesti Naplóa,
od 12. studenog 2010)

PEČUH – Tradicionalno svake godine Generalni konzulat pribiva dolasku Sv. Nikole u pečuškom vrtiću, te se svojim darovima u slatkišima pridružuje dječjem slavlju. Ove je godine u priredbi sudjelovalo 66 djece koja pohađaju razne dobne skupine u vrtiću. Nazočan je bio i ravnatelj Obrazovnog centra, Gabor Györfvári, u okviru kojega djeluje i vrtić.

DARANJ – Na poziv Ladislava Vertkovicija, predsjednika tamošnje Hrvatske samouprave, 16. prosinca Đuro Franković predavao će o gospodarskoj i vojnoj ulozi obitelji Zrinski te o liku Nikole IV. Zrinskog Sigetskog (1508–1566; imao je osam kćeri i pet sinova) u hrvatskom, mađarskom, slovačkom, srpskom i muslimanskom pučkom pjesništvu. Hrvatska obitelj Zrinski odigrala je važnu ulogu u obrani južne Ugarske, Štajerske, Venecije od osmanlijskih osvajača te se borila na strani Bečkog dvora, podjednako i u gospodarskom razvoju južnougarskih i hrvatskih krajeva, uostalom i trgovine: od Primorja prema unutrašnjosti zemlje te prema Beču. Sin Nikole IV. Zrinskog Sigetskog, Juraj IV. Zrinski, 1570. godine javno prelazi na protestantizam, jednako kao i tadašnja mađarska aristokracija s kojima su Zrinski održavali obiteljske veze. U njihovu čakovečkom dvoru razvila se i književnost, naime poznat je tzv. „čakovečki krug“ pisaca koji je iza sebe ostavio trajna književna djela, a poznate su i tiskane knjige na hrvatskom i latinskom jeziku u Hofhalterovoj (Nedelišće u Medimurju) i Manliusovoj tiskari (Varaždin). Daranjski Hrvati naime nastavljaju otpočeti niz predavanja o upoznavanju svoje prošlosti.

BUDIMPEŠTA – Misa na hrvatskom jeziku u crkvi Svetoga Mihovila u Vackoj ulici bit će održana 25. prosinca, s početkom u 17 sati.

PEČUH – Božićna sveta misa na hrvatskom jeziku u Pečuhu (u kertvaroškoj crkvi Svete Elizabete – Szent Erzsébet Plébánia) bit će održana 26. prosinca u 16 sati.

Život u službi svoje zajednice

Šandor Matoric, predsjednik Hrvatske samouprave grada Šeljina, predaje Đusi Dudašu plaketu zahvalnicu

Kroz četiri samoupravna ciklusa zastupnici Hrvatske samouprave grada Šeljina bili su Đuso Dudaš, ujedno i njezin predsjednik tijekom sva četiri samoupravna ciklusa, i Đuso Borbaš, zastupnik. Na manjinskim i mjesnim izborima održanim 3. listopada dvojica spomenutih nisu krenuli kao kandidati, unatoč žaljenju mnogih šeljinskih Hrvata. Izabrana je Hrvatska samouprava s četiri zastupnika, na čelu s Šandorom Matoricom, a uz njega tu su još dr. Gyöngyi Pavleković Božó, Imre Dudaš i David Božó. Oni su smatrali važnim jednim od svojih prvih akata odati priznanje i zahvalu ljudima koji su tijekom šesnaest godina nesebičnoga rada i zalaganja služili interesima Hrvata u Šeljini, a i šire u regiji, državi. Šandor Matoric u svom obraćanju nazočnima, okupljenim u tamošnjoj gradskoj vijećnici, a u nazočnosti šeljinskoga gradonačelnika Attila Nagya, kazao je kako se nadaju da će Đuso Dudaš i Đuso Borbaš koji, nažalost, zbog iznenadne bolesti nije nazočio svečanom sastanku, i nadalje pomagati rad šeljinske Hrvatske samouprave i Hrvata u gradu i šire. Đuso Dudaš je obećao kako će sve svoje snage i dalje staviti na raspolaganje interesima svoga naroda i grada Šeljina. Šandor Matoric predao mu je plaketu zahvalnicu te prigodan poklon, zidni sat. Đuso Dudaš,

kazao je gradonačelnik Attila Nagy u svom obraćanju, primjer je rada za svoju manjinu i dobrobit grada Šeljina, predstavljajući grad svojim radom na najvišoj državnoj razini kao zamjenik predsjednika HDS-a i član mnogih foruma, te predstavljajući grad u Hrvatskoj i radeći za dobrobit Hrvata u regiji, Baranjskoj županiji i šire. Đuso Dudaš reče kako mu je u pomoći bila nesebična potpora supruge Anice i djece, bez čega bi sve išlo znatno teže. Također je istaknuo partnerske odnose s gradskom upravom i spremnost za pružanje pomoći, dogovor i zajedničku suradnju koja se očitovala i u davanju prestiža učenju hrvatskoga materinskog jezika u šeljinskoj osnovnoj školi, prijateljskim vezama s gradom prijateljem Grubišnim Poljem. Kazao je kako je rad na manjinskom polju služba i dok to imamo na umu, ići ćemo i naprijed, te postizati rezultate. „Nisam se kandidirao na izborima jer sam osjetio kako sam se umorio i nisam više tako fit, treba mi mnogo više vremena za obavljanje određenih zadataka. Godine prolaze, mladi imaju više snage od mene, pa neka oni preuzmu vodstvo i vode dalje manjinsku politiku i ovdje u Šeljini. Ako gledam unatrag na proteklih šesnaest godina, najponosniji sam na dvije stvari; na organiziranje tečajeva hrvatskoga jezika u Šeljini koji su pohađali ne samo Šeljinci, te na proširenje nastave materinskoga jezika u šeljinskoj osnovnoj školi koju danas pohađa više od sto učenika. Naravno, tu je i plodna suradnja s Grubišnim Poljem koja nam je omogućila niz projekata koje ne bismo ostvarili bez te suradnje” – kazao je za Hrvatski glasnik Đuso Dudaš. Attila Nagy je istaknuo ponos grada Šeljina svojim građaninom Đusom Dudašem, a predsjednik šeljinske Hrvatske samouprave Šandor Matoric naglasio je kako su Đuso Dudaš i Đuso Borbaš ljudi od kojih se moglo učiti i može se učiti kako se radi za dobrobit svoga naroda, te izrazio nadu kako će i nadalje biti pri pomoći svojim savjetima i radom. Dogovoreno je da se zahvala zastupniku Đusi Borbašu odgodi za priliku kada mu se i zdravlje poboljša.

Branka Pavić Blažetin

Poslovna ponuda

Proizvodnoj tvrtki Carbo Bt., osnovanoj u Kečkemetu 1992 godine, potrebni su menadžeri ili vanjski suradnici, bez obzira na godine. Podrobnije informacije možete dobiti na hrvatskom ili mađarskom jeziku svakog radnog dana od 9 do 16 sati na tel. 06 76/417-948 ili doći osobno u ured: CARBO BT 6000 Kečkemet, Bagi László u. 7. E-mail: info@carbo.hu <mailto:info@carbo.hu> web sajt: www.carbo.hu <http://www.carbo.hu>. Vlasnik tvrtke: Božidar Kanazir.

Svim na zemlji, mir veselje...

Drogi prijatelji općine Brdovec, pred nama je ovaj još jedan uspješne godine. Vrijeme je da se za trenutak zauslavinimo, zahvalimo za dosadašnju suradnju i pripreмимо se za dolazak Božića.

Voljeti bismo da i ovaj put budemo zajedno, pa Vas zato pozivamo na

*Božićni i novogodišnji koncert
Općine Brdovec*

u organizaciji KUD-a "Mihovil Kruštin"

koji će se održati

*u nedjelju, 19.12.2010. u 18:00 sati
u školskoj sportskoj dvorani Šenkovec*

U programu će sudjelovati:

*KUD KUPLIENOVO, Kupljenovo • KUD JANUŠEVEC, Svakci Marof
KUD PAVAO ŠTOOS, Dubravica • CRKVENI ZBOR ŽUPE SV. VIDA, Brdovec
TAMBUČICA BIZONIA, Mađarska • OŠ ANTE KOVAČIĆA, Marija Gorica
OŠ IVANA PERKOVCA, Šenkovec • UDRUGA IVANA PERKOVCA, Šenkovec
UDRUGA DRINČANI, Drenje • KUD MIHOVIL KRUSLIN, Šenkovec
i ANTONIJA ŠOLA*

Rađujemo se Vašem dolasku!

*Želimo Vam blagosloven Božić
i sretnu novu godinu!*